

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๓๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เล่มที่ ๑๕

บทบรรณาธิการ

คำถาม จำเลยให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์และจำเลยแย่งการครอบครองที่ดินพิพาทไปจากโจทก์ จำเลยจะยกข้อเท็จจริงที่จำเลยนำสืบว่า ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยโดยบิดาจำเลยยกให้และจำเลยครอบครองทำประโยชน์มาโดยตลอดในชั้นอุทธรณ์ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๙๐๖/๒๕๖๑

จำเลยนำสืบยืนยันว่า ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยโดยบิดาจำเลยยกให้ จำเลยครอบครองทำประโยชน์และปลูกบ้านอยู่อาศัยมาโดยตลอดอันเป็นการนำสืบยืนยันว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยไม่ใช่เป็นของโจทก์และจำเลยไม่ได้แย่งการครอบครองที่ดินพิพาทไปจากโจทก์ ซึ่งต่างไปจากที่จำเลยอ้างต่อผู้ในคำให้การและแก้ไขให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์และจำเลยแย่งการครอบครองที่ดินพิพาทไปจากโจทก์จนได้สิทธิครอบครองเมื่อข้อเท็จจริงที่จำเลยนำสืบดังกล่าวเป็นการนอกประเด็นและนอกเหนือจากคำให้การ ต้องห้ามมิให้รับฟังตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๗ (๑) อุทธรณ์ของจำเลยที่ขอให้ยกฟ้องโจทก์ เป็นการยกข้อเท็จจริงที่จำเลยนำสืบมาซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังตามมาตรา ๘๗ (๑) ชี้แจงกล่าวอ้างซึ่งเป็นคนละเหตุกับที่จำเลยอ้างต่อผู้ในคำให้การ อุทธรณ์ของจำเลยเป็นการอุทธรณ์ในข้อที่มีได้ยกข้อเท็จจริง ชี้แจงกล่าวอ้างกันมาโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง

คำถาม คู่ความแถลงรับข้อเท็จจริงร่วมกันว่าเหตุการณ์เป็นไปตามฟ้องโจทก์ทุกประการ ดังนี้ ศาลอุทธรณ์จะรับฟังภาพถ่ายแนบท้ายแถลงการณ์ปิดคดีของโจทก์ซึ่งมีชี้เอกสารถ่ายคำฟ้องมาใช้ในการวินิจฉัยข้อเท็จจริง ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัย ไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๗๙๐๗/๒๕๖๑

คู่ความทั้งสองฝ่ายแถลงรับข้อเท็จจริงร่วมกันแล้วว่า เหตุการณ์เป็นไปตามฟ้องโจทก์ทุกประการ ขอให้ศาลวินิจฉัยว่า เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นภัยน้ำท่วมตามเอกสารแนบท้ายตารางกรมธรรม์ประกันความเสี่ยงภัยทรัพย์สินหรือไม่ เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องเพียงว่า เกิดเหตุการณ์

ฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวันติดต่อกัน ทำให้น้ำที่ไหลจากบนหลังคาอาคารและน้ำจากเชิงเขา ไหลทะลักเข้ามาภายในอาคารทางด้านหลังของอาคาร ประกอบกับขณะเกิดเหตุเป็นเวลากลางคืน ประตูด้านหน้าอาคารปิดทำให้น้ำไม่สามารถไหลออกจากอาคารได้ เกิดน้ำขังภายในอาคาร ไซรุ่ม การที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคจะวินิจฉัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าอยู่ในความหมาย ของคำว่าน้ำท่วมตามเอกสารแนบท้ายตารางกรมธรรม์ประกันความเสียหายทรัพย์สินหรือไม่ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคจะต้องฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติตามที่ปรากฏในคำฟ้องโจทก์ อันเป็นข้อเท็จจริงที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกันแล้วในศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๔ (๓) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ เท่านั้น การที่ศาลอุทธรณ์ แผนกคดีผู้บริโภครับฟังภาพถ่ายไซรุ่มของโจทก์แนบท้ายแถลงการณ์ปิดคดีของโจทก์ แล้ววินิจฉัยว่าตามภาพถ่ายเห็นได้ชัดเจนว่าพื้นที่ด้านหลังไซรุ่มเป็นป่าเขา ข้อเท็จจริง จึงเพียงพอรับฟังได้ว่ามีน้ำป่าไหลล้นเข้าท่วมพื้นที่เกิดเหตุ นั้น เมื่อภาพถ่ายดังกล่าวเป็น เอกสารแนบท้ายแถลงการณ์ปิดคดีมิใช่เอกสารทำคำฟ้องอันจะถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่ง ของคำฟ้อง การที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภครับฟังภาพถ่ายดังกล่าวแล้ววินิจฉัยว่ามีน้ำป่า ไหลล้นเข้าท่วมพื้นที่เกิดเหตุจึงเป็นการรับฟังข้อเท็จจริงอื่นนอกเหนือจากที่โจทก์และ จำเลยแถลงรับกัน อันถือได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

คำถาม โจทก์ฟ้องขอบังคับให้จำเลยไปจดทะเบียนภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ ภายหลังจากโจทก์จำเลยแถลงหมดพยานแล้ว ศาลสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินทำแผนที่พิพาท ปรากฏว่าทางพิพาทบางส่วนอยู่ในที่ดินโฉนดอื่นของจำเลยด้วย ดังนี้ โจทก์จะขอแก้ไขคำฟ้อง ว่าทางพิพาทบางส่วนอยู่ในที่ดินโฉนดเลขที่นอกจากที่ระบุในคำฟ้องเดิมได้หรือไม่ และบุคคล ภายนอกที่ใช้ทางพิพาทเป็นเส้นทางเดียวกับที่โจทก์ใช้ผ่านที่ดินจำเลยจะร้องสอดเข้าเป็น โจทก์ร่วมได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๒๔๔ - ๕๒๔๕/๒๕๖๒

โจทก์ยื่นคำฟ้องโดยเข้าใจว่าทางพิพาทอยู่ในที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๖๖๕ ของจำเลย แต่เพียงแปลงเดียว แต่เมื่อโจทก์จำเลยแถลงหมดพยานแล้ว ศาลชั้นต้นสั่งให้เจ้าพนักงาน

ที่ดินจังหวัดปัตตานี ทำแผนที่พิพาท ปรากฏว่านอกจากทางพิพาทซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในที่ดิน
จำเลยโฉนดเลขที่ ๗๖๖๕ แล้ว ยังมีทางพิพาทบางส่วนอยู่ในที่ดินของจำเลยโฉนดเลขที่
๗๖๖๖ และโฉนดเลขที่ ๗๖๖๗ ด้วย โจทก์จึงยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่าทาง
พิพาทบางส่วนอยู่ในที่ดินของจำเลยโฉนดเลขที่ ๗๖๖๖ และ ๗๖๖๗ ด้วยเพื่อให้ตรงกับ
ความเป็นจริง และหลังจากนั้นศาลชั้นต้นยังได้สืบพยานเจ้าพนักงานที่ดินผู้ทำแผนที่พิพาท
อีกปากหนึ่ง ดังนี้เห็นได้ว่า โจทก์ไม่ทราบมาก่อนว่าทางพิพาทบางส่วนอยู่ในที่ดินโฉนดเลขที่
๗๖๖๖ และโฉนดเลขที่ ๗๖๖๗ ด้วย จึงเป็นกรณีที่มีเหตุสมควรที่โจทก์ไม่อาจยื่นคำร้อง
ได้ก่อนนั้น เมื่อมีการขอแก้คำฟ้องในระหว่างพิจารณาก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา โจทก์จึง
ขอแก้ไขคำฟ้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๘๐

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๖๗๐, และโฉนดเลขที่ ๗๖๗๑
ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของโจทก์โฉนดเลขที่ ๗๖๖๙ ไปทางทิศตะวันออก โดยผู้ร้องซื้อที่ดินดังกล่าว
มาจาก ส. และ ส. ได้ใช้ทางพิพาทผ่านที่ดินจำเลยในโฉนดเลขที่ ๗๖๖๕ ออกสู่ถนน
สาธารณะสายปากน้ำเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี โดยความสงบ และโดยเปิดเผยด้วยเจตนา
เป็นเจ้าของทางมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ จนกระทั่ง ส. ขายให้ผู้ร้อง และเมื่อผู้ร้องซื้อที่ดิน
ดังกล่าวมาแล้วก็ได้ใช้ทางพิพาทสืบสิทธิจากเจ้าของเดิมเรื่อยมาโดยความสงบ และ
โดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของทางเช่นกันโดยทางพิพาทเป็นเส้นทางเดียวกับเส้นทางที่
โจทก์ใช้ผ่านที่ดินจำเลย ทั้งทางพิพาทต้นทางส่วนที่ติดกับถนนสายปากน้ำถึงที่ดินผู้ร้อง
ทับซ้อนกับทางพิพาทที่โจทก์อ้างว่าได้ภาระจำยอมโดยอายุความอยู่ด้วย ดังนี้ ตามคำร้องของ
ผู้ร้องดังกล่าวแปลได้ว่าผู้ร้องสมควรใจเข้ามาในคดีเพราะเห็นว่าเป็นความจำเป็นเพื่อให้ได้รับ
ความรับรองคุ้มครองหรือบังคับตามสิทธิของผู้ร้องที่มีอยู่เช่นเดียวกับโจทก์ และเกี่ยวเนื่องด้วย
กับการบังคับคดีตามคำพิพากษา ผู้ร้องจึงมีสิทธิร้องสอดเข้ามาในคดีได้

คดีนี้จำเลยได้นำพยานหลักฐานเข้าสืบหักล้างข้ออ้างของผู้ร้องได้อย่างเต็มที่ ไม่ได้
ทำให้ฝ่ายจำเลยเสียเปรียบแต่อย่างใด ส่วนทางพิพาทที่ผู้ร้องใช้ทับซ้อนกับทางพิพาทที่โจทก์
ใช้นั้นหากในอนาคตผู้ร้องไม่ได้เข้ามาในคดีอาจจะมีข้อพิพาทกับโจทก์ในการใช้ทางพิพาทได้
ผู้ร้องมีสิทธิร้องสอดเข้ามาในคดีได้

คำถาม ฟ้องโจทก์ที่ไม่มีลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือผู้พิมพ์ ความปรากฏในชั้นอุทธรณ์ ดังนี้ จะยื่นสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินการแก้ไขให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘๖/๒๕๖๒

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๑ บัญญัติว่า “ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง” และมาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี ฯลฯ (๗) ลายมือชื่อโจทก์ผู้เรียงผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” ตามฟ้องโจทก์ปรากฏว่า โจทก์ได้ลงลายมือชื่อโจทก์แล้วโดยผู้รับมอบอำนาจโจทก์ลงลายมือชื่อแทนโจทก์ เหตุที่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องน่าจะเป็นเพราะโจทก์พิมพ์คำขอท้ายฟ้องเฉพาะด้านหน้ามิได้พิมพ์แบบพิมพ์ด้านหลังซึ่งจะมีช่องลงลายมือชื่อผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ไว้ จึงเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งสามารถแก้ไขได้ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์ เพราะเหตุดังกล่าวโดยไม่สั่งให้โจทก์แก้ไขก่อนจึงไม่ถูกต้องนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย เห็นควรให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด และเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังมีได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดี หลังจากที่โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวแล้ว ให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ และให้ยื่นสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดที่ไม่ลงชื่อผู้เรียง ผู้เขียนหรือผู้พิมพ์แล้วส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

หมายเหตุ กลับหลักคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๓๙/๒๕๖๒

นายประเสริฐ เสียงสุทวิวงศ์
บรรณาธิการ